

EGSO VIJESTI

Srpanj 2024.

Europa nakon izbora - Rezultati su stigli, moramo pokrenuti strateški program prikladan za budućnost

Dok se prašina sliježe na EU izborima, jasno je da smo okruženi ozbiljnim turbulencijama. Pobjeda konzervativaca blokirala je nadmoć krajnje desnice. Ipak, iako je desni centar održao svoju poziciju ne možemo zanemariti da će tvrda desnica biti moćnija u novom Europskom parlamentu, što će otežati glasovanje o ključnim dosjeima. Imamo uvid u to kada EPP prošle godine za dlaku nije uspio prikupiti desničarsku većinu koja blokira kako bi onemogućio zakon o obnovi prirode. Također treba vrlo pažljivo pratiti što se događa u Francuskoj.

Na vrhu popisa poslovnih problema su osiguravanje napretka u industrijskoj politici i gospodarskoj sigurnosti, posebno u području tehnologije, kritičnih sirovina, poluvodiča, električnih vozila, gospodarske otpornosti i ukupne konkurentnosti. Od ključne je važnosti jačanje jedinstvenog tržišta i poticanje privatnih ulaganja putem istinske unije tržišta kapitala. Hoće li ovaj novi Parlament biti dorastao zadatku?

Nemamo drugog izbora nego da se natječemo sa globalnim silama poput Kine i SAD-a.

U 2008. godini eurozona i SAD imali su ekvivalentne bruto domaće proizvode (BDP) po tekućim cijenama, od 14,2 bilijuna dolara, odnosno 14,8 bilijuna dolara (13,1 bilijun eura i 13,6 bilijuna eura). Petnaest godina kasnije, BDP eurozone iznosi nešto više od 15 bilijuna dolara, dok je američki porastao na 26,9 bilijuna dolara. Ovi brojevi nisu bez značenja. Razlozi su mnogi. Na primjer, da je najvećih pet europskih gospodarstava – Njemačka, Velika Britanija, Francuska, Italija i Španjolska – odgovaralo američkoj produktivnosti stopa rasta u razdoblju od 1997. do 2022., njihov BDP po glavi stanovnika u prosjeku bi bilo gotovo 13,000 USD više u smislu pariteta kupovne moći.

Dugi niz godina, s obzirom na to da je EU pokazao pozitivnu trgovinsku bilancu, mnogi nisu vidjeli da je naša konkurentnost ugrožena. Vjerovali smo jednakim uvjetima na globalnoj razini i međunarodnom poretku utemeljenom na pravilima, očekujući da će i drugi učiniti isto. Međutim, sada se svijet brzo mijenja i EU mora pojačati svoju igru i brzo odgovoriti na sve one pozive na buđenje koje je do sada ignorirao. Nadamo se da će ovaj Parlament biti dorastao zadatku i da se neće ograničiti na stranačku politiku.

O autoru: Stefano Mallia, Predsjednik Skupine poslodavaca EGSO-a

https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/2024-07/newsletter_july_en.pdf

Hoće li novi Europski parlament djelovati na jačanju jedinstvenog tržišta i europske konkurentnosti?

Novi Europski parlament još uvijek se organizira, definirajući svoje klubove zastupnika i članstvo, a još nije došao do faze raspoređivanja svojeg programa i zahtjeva za sljedeći

zakonodavni saziv. Birači su u Europski parlament vratili jasnu većinu općenito centrističkih stranaka. Međutim, također su poduprli euroskeptične i radikalne skupine. To ostavlja određeni stupanj neizvjesnosti oko utjecaja koji će ove političke skupine imati u narednim godinama.

U konačnici, članovi i skupine poslodavaca jasno su vodili kampanju za ili protiv određenih politika i političkih projekata. Stoga imamo osnovu za procjenu što možemo očekivati od novog sastava EP-a o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti EU-a.

Programi EPP-a, S&D-a i liberala sadrže veliku potporu jedinstvenom tržištu – EPP poziva na produbljivanje i dovršetak unutarnjeg tržišta, S&D dodaje potrebu za djelovanjem u cilju smanjenja birokracije i borbe protiv nepoštenog tržišnog natjecanja, njemački liberali iz FDP-a čak pozivaju na uspostavu agencije EU-a za jedinstveno digitalno tržište. I Zeleni se zalažu za otporno jedinstveno tržište. Sve ove stranke navode energetiku, digitalizaciju i financije kao područja za veću integraciju tržišta u EU-u.

Na temelju toga trebali bismo očekivati veliku potporu Europskog parlamenta u pogledu politika za poboljšanje funkcioniranja jedinstvenog tržišta. Međutim, dionici će morati pozvati Parlament na odgovornost za te programe i osigurati da poruke potpore nisu samo formalne, već da dovedu do stvarnih aktivnosti kojima se rješava trajna rascjepkanost i otpor, kao što su zahtjevi za zatvaranje granica ili jednostrano djelovanje država članica.

Kad je riječ o konkurentnosti, sve se strane slažu da je potrebno smanjiti birokraciju i regulatorno opterećenje kao ključno za poboljšanje položaja gospodarstava EU-a u tom području. Industrijska politika također je visoko na svim listama prioriteta. Zeleni dodaju upozorenje o klimatski neutralnoj preobrazbi, ali i dalje žele podupirati MSP-ove i industrijske aktere, dok je cilj S&D-a industrijska politika sa snažnom socijalnom i održivom dimenzijom. Većina strana identificira ulaganja i razvoj ključnih tehnologija i inovacija kao važne u kontekstu konkurentnosti.

Sudeći po njihovim programima, stranke koje čine političku većinu vide dovršetak jedinstvenog tržišta i konkurentnost EU kao jasne prioritete. Može li se isto reći i u pogledu njihovih djelovanja, ostaje za vidjeti, a ovisit će i o kontinuiranom inzistiranju dionika na pretvaranju programa u stvarnost i govora u djelo.

O autoru: Sandra Parthie, Predsjednik Stručne skupine EGSO-a za jedinstveno tržište, proizvodnju i potrošnju (INT). Član Skupine poslodavaca EGSO-a

https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/2024-07/newsletter_july_en.pdf

Novi mandat EU-a mora rekalibrirati zeleni plan

Tijekom kampanje za europske izbore mnogo se govorilo u svim političkim strankama o zelenom planu. Neki su čak pozvali na ukidanje nekih stupova ili ukidanje cjelokupne većine zakona. Pomak udesno na političkoj sceni znači da će stajalište o klimatskoj i energetskejoj

politici biti pragmatičnije u sljedećih pet godina. Nije realno ukinuti cijelu većinu zakona, ali neki njegovi dijelovi mogli bi biti revidirani.

Budući da su čelnici EU-a potvrdili zeleni plan, bilo bi ga teško potpuno ubiti. Međutim, jasan cilj ne znači da je postavljen u kamenu, što znači da će glavni cilj za 2050. ostati, ali neke parametre će trebati prilagoditi. Zeleni plan nije statičan dokument, već vizija prema cilju do 2050., s koracima koji se tijekom godina mogu prilagoditi razvoju i postignutom napretku.

U novom mandatu zasigurno ćemo vidjeti manje zabrana nego do sada, više mrkve nego štapića, realne zahtjeve za zaštitu konkurentnosti i strateške autonomije te veću otvorenost za sve vrste nisko ugljične energije. Vidjet ćemo pritisak na bolju međusobnu povezanost među državama članicama i usredotočiti se na sigurnost opskrbe i kibersigurnost, uz istodobno uvođenje obnovljivih izvora energije i nuklearne energije. Možemo se nadati i pragmatičnijem pristupu cilju za 2040.

A što bi se moglo ispraviti? Do rekalkibracije bi moglo doći izmjenom akata koji se međusobno preklapaju ili produljenjem datuma primjenjivosti za obveze koje još nisu stupile na snagu. Argument za pomicanje roka mogao bi biti da tehnologija koja je predviđena Uredbom još nije na tržištu ili nije dostupna u dovoljnoj mjeri. Tražit ćemo i mjere za ispravljanje u slučajevima u kojima je ugrožena otpornost EU-a. Također ima puno prostora za prilagodbu u smanjenju administrativnog opterećenja i smanjenju glomaznog izvješćivanja o ESG-u. I na kraju, ali ne najmanje važno, ispravci se mogu dogoditi i tamo gdje se očekuje revizija tekstova na određeni datum. Zabrana motora s unutarnjim izgaranjem mogla bi biti kandidat za takvu promjenu. Također se nadamo boljem praćenju i provedbi zelenog plana.

EGSO trenutačno radi na mišljenju kojim će se institucijama EU-a pružiti popis mjera za prilagodbu zelenog plana. Međutim, ne smijemo zaboraviti da se promjene mogu dogoditi samo regulatornim radom, a to znači da je potrebna stabilna većina i pragmatičan pristup s obje strane – Europskog parlamenta i Vijeća. Ako su zastupnici u Europskom parlamentu i države članice dovoljno glasni i konkretni o tome što se preklapa, potrebno je riješiti nedostatke ili probleme, Komisija će moći zakonodavno odgovoriti na tu žalbu.

O autoru: Alena Mastantuono, Član Skupine poslodavaca EGSO-a, potpredsjednik EGSO-a za promet, energetiku, infrastrukturu i informacijsko društvo (TEN)

https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/2024-07/newsletter_july_en.pdf

Koji bi mogli biti učinci novog sastava Europskog parlamenta na bolju regulativu?

Von der Leyen Komisija izradila je izniman broj zakonodavnih akata: zeleni plan, akte o digitalnim uslugama i digitalnim tržištima, okvir za minimalnu plaću, izvješćivanje o održivosti, dužnu pažnju u pogledu održivosti i obnovu prirode, da spomenemo samo neke.

Te teme doista zahtijevaju zakonodavstvo na razini EU-a: 27 različitih nacionalnih zakona u području npr. klimatskih promjena, digitalne tehnologije i zahtjeva u pogledu dužne pažnje

uzrokovalo bi velike probleme i proizvelo birokratske noćne more, neučinkovite politike i narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.

Velik dio zakonodavstva EU-a u posljednjih pet godina otišao je u pravom općem smjeru. Međutim, istodobno postoje izazovi u detaljima i njegova provedba može stvoriti znatne probleme, što bi moglo rezultirati otpor prema EU. To bi bilo zadnje što poslovni sektor želi.

Najnovije zakonodavstvo EU-a podrazumijevat će golema administrativna opterećenja, znatne troškove, znatne i višestruke zahtjeve u pogledu izvješćivanja te ograničen prostor za nacionalne administracije i suče da biraju između proturječnih legitimnih javnih interesa. Također vidimo nedostatak spoznaje o stvarnosti s kojom se suočavaju MSP-ovi i širom otvorena vrata za nacionalno prereguliranje tamo gdje je potrebno harmonizacija na razini EU-a. Još jedna karakteristika najnovijeg zakonodavstva EU-a jest da ako zakonodavac nije mogao ili ne želi formulirati jasne i lako primjenjive materijalne norme, usvojio je formulacije prilično otvorenih normi, otvarajući pritom široka vrata različitim tumačenjima i parnicama. Činilo se da zakonodavac odstupi od svoje ključne uloge: pružanja pravne sigurnosti.

Taj je pristup bio u potpunoj suprotnosti s pristupom Junckerove Komisije, u kojoj je bolja regulativa bila nepogrešiv "ton na vrhu" i ključni element političkog programa koji se dosljedno provodio.

Prije nego što Komisija i novoizabrani Europski parlament osmisle svoj novi petogodišnji program, potreban je ozbiljan trenutak razmišljanja o tome kako zajednički institucionalni naponi mogu poboljšati kvalitetu budućeg EU zakonodavstva, kako bi legitimni i ambiciozni ciljevi mogli ići ruku pod ruku sa zakonodavstvom koje je učinkovito i primjenjivo u praksi ključnih dionika.

To, između ostalog, znači da bi zakonodavna kvaliteta trebala prevladati nad ideologijom, "prvo misli malo" mora biti početak svakog zakonodavnog postupka, ključni provoditelji novog zakonodavstva moraju se voditi sine qua non principima i nacionalno prereguliranje trebalo bi ograničiti na ono što je stvarno potrebno zbog različitih nacionalnih okolnosti.

Sljedećih pet godina zahtijevat će veliku političku pozornost na provedbu već dogovorenog zakonodavstva. Međutim, novi razvoj tehnologije i svijeta bez sumnje će zahtijevati i znatno dodatno zakonodavstvo EU-a. Nedavni izborni rezultat u načelu je dobar temelj za većinu u Parlamentu koja se može dogovoriti o zakonodavstvu kojim se učinkovito ostvaruju legitimni i ambiciozni ciljevi, a istodobno EU bude "bolja".

O autoru: Winand Quaendvlieg, Potpredsjednik EGSO-ove Skupine poslodavaca, Konfederacije nizozemske industrije i poslodavaca VNO-NCW

https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/2024-07/newsletter_july_en.pdf

589. PLENARNO ZASJEDANJE

Srpanj 2024.

RASPRAVE

Stanje demokracije u Europi, sudjeluju *predsjednica Europskog parlamenta Roberta Metsola*, *potpredsjednica Kluba zastupnika EPP-a Željana Zovko*, *potpredsjednica Kluba zastupnika S&D Ana Catarina Mendes*, *potpredsjednik Kluba zastupnika Renew Europe Dan Barna*, *potpredsjednica Kluba zastupnika Zelenih/Europskog slobodnog saveza Kira-Marie Peter-Hansen*, *supredsjednik Kluba Ljevice Martin Schirdewan*, zastupnici i zastupnice u Europskom parlamentu **Dennis Radtke, Cecilia Strada, Reinhold Lopatka, Evin Incir, Sandro Gozi, Tilly Metz** i drugi, moderator: **Eddy Wax**, *politički izvijestitelj, Politico*, srijeda, 10. srpnja 2024. u 16:30 sati

Predstavljanje prioriteta mađarskog predsjedništva Vijeća Europske unije, sudjeluje mađarski ministar europskih poslova **János Bóka**, srijeda, 10. srpnja 2024. u 15:00 sati

Direktiva o pripravnstvu i poboljšani kvalitativni okvir za pripravnstvo, u vezi s usvajanjem mišljenja SOC/805 „Direktiva o pripravnstvu i ojačani kvalitativni okvir za pripravnstvo“, sudjeluju europski povjerenik za zapošljavanje i socijalna prava **Nicolas Schmit**, direktor za socijalna pitanja organizacije Business Europe **Maxime Cerutti**, tajnica Europske konfederacije sindikata **Tea Jarc**, predsjednik Europskog foruma mladih **Rareș Voicu** i izvijestiteljica za mišljenje SOC/85 **Nicoletta Merlo**, **četvrtak, 11. srpnja 2024. u 10:00 sati**

Rezolucija Europskog gospodarskog i socijalnog odbora „Nitko ne smije biti zapostavljen! Za uključivu i participativnu kohezijsku politiku koja podupire socijalnu, ekonomsku i teritorijalnu koheziju“, **četvrtak, 11. srpnja 2024. u 11:30 sati**

Usvojena misljenja na 589. Plenarnom zasijedanju mogu se naći na ovom linku:

<https://www.eesc.europa.eu/hr/agenda/plenary-sessions>

NAT/936

Opća komisija za ribarstvo Sredozemlja

(mišljenje kategorije C)

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2023/2124 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. listopada 2023. o određenim odredbama za ribolov na području Sporazuma o Općoj komisiji za ribarstvo Sredozemlja (GFCM)

COM(2024) 183 final – 2024/0098 COD

EESC-2024-02260-00-00-PAC-TRA

CCMI/226

Inicijativa EU-a za biotehnologiju i bioproizvodnju

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Izgradnja budućnosti uz pomoć prirode: poticanje biotehnologije i bioproizvodnje u EU-u

COM(2024) 137 final

EESC-2024-00997-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Florian MARIN (RO-II)

Suizvjestitelj: Antonello PEZZINI (IT-cat.1)

CCMI/229

Niskouglična i obnovljiva goriva: izgradnja kapaciteta europske industrije za dekarbonizaciju zrakoplovnog i pomorskog sektora u duhu europske autonomije

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-00735-00-01-AS-TRA

Izvjestitelj: Anastasis YIAPANIS (CY-III)

Suizvjestitelj: Franck UHLIG (FR-Cat. 2)

ECO/641

**Okvir za oporezivanje subjekata socijalne ekonomije
(samoinicijativno mišljenje)**

EESC-2024-00699-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Giuseppe GUERINI (IT-III)

SOC/804

Suzbijanje seksualnog zlostavljanja djece

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (preinaka)

COM(2024) 60 final – 2024/0035 COD

EESC-2024-00873-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Christian BÄUMLER (DE-II)

Suizvjestiteljica: Diana INDJOVA (BG-III)

SOC/787

Paket mjera za borbu protiv krijumčarenja

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o unapređenju policijske suradnje u području sprečavanja, otkrivanja i istrage krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te o unapređenju Europolove potpore sprečavanju i borbi protiv takvih kaznenih djela i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/794

COM(2023) 754 final – 2023/0438 COD

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju minimalnih pravila za sprečavanje i suzbijanje olakšavanja neovlaštenog ulaska u Uniju, tranzita njome i boravka u njoj i zamjeni Direktive Vijeća 2002/90/EZ i Okvirne odluke Vijeća 2002/946/PUP

COM(2023) 755 final – 2023/0439 COD

EESC-2024-00141-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Florin BERCEA (RO-II)

INT/1062

Jačanje sigurnosti istraživanja

Prijedlog preporuke Vijeća o jačanju sigurnosti istraživanja

COM(2024) 26 final – 2024/0012 NLE

EESC-2024-00827-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Stefano PALMIERI (IT-II)

SOC/761

Pružatelji skrbi

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-00018-00-01-AS-TRA

Izvjestitelj: Pietro Vittorio BARBIERI (IT-III)

NAT/924

**Osiguravanje socijalne, okolišne i gospodarske održivosti
poljoprivredno-prehrambenog sektora EU-a u kontekstu
budućeg proširenja**

(razmatračko mišljenje na zahtjev Europske komisije)

EESC-2024-01019-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Stoyan TCHOUKANOV (BG-III)

TEN/838

**Digitalizacija energetskeg sektora: uspostavljanje ravnoteže
između prilika i rizika za europske potrošače**

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-01212-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Kęstutis KUPŠYS (LT-III)

SOC/805

Direktiva o pripravništvu i ojačani kvalitativni okvir za pripravništvo

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o poboljšanju i izvršavanju radnih uvjeta pripravnika i suzbijanju prikazivanja redovnih radnih odnosa kao pripravništva („Direktiva o pripravništvu”)

COM(2024) 132 final – 2024/0068 COD

Prijedlog preporuke Vijeća o ojačanom kvalitativnom okviru EU-a za pripravništvo

COM(2024) 133 final – 2024/0069 NLE

EESC-2024-01418-00-00-AS-TRA

Izvjestiteljica: Nicoletta MERLO (IT-II)

REX/590

Provjera stranih ulaganja u EU-u

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o provjeri stranih ulaganja u Uniji i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2019/452 Europskog parlamenta i Vijeća

COM(2024) 23 final – 2024/0017 COD

EESC-2024-01434-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Javier DOZ ORRIT (ES-II)

CCMI/227

Napredni materijali za vodeći položaj industrije

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Napredni materijali za vodeći položaj industrije

COM(2024) 98 final

EESC-2024-01425-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Anastasis YIAPANIS (CY-III)

Suizvjestitelj: Gerardo Luís ARROYO HERRANZ (ES-cat.1)

ECO/650

Rezolucija „Nitko ne smije biti zapostavljen! Za uključivu i participativnu kohezijsku politiku koja podupire socijalnu, ekonomsku i teritorijalnu koheziju”

EESC-2024-02528-00-02-PRES-TRA

Izvjestitelj: Ioannis VARDAKASTANIS (EL-III)

—